

Bratislava 15. 6. 2021

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou navrhuje zmenu zákona o prehlídkach mŕtvych tiel

Od roku 2017 narástli výdavky na zabezpečenie prehládok mŕtvych tiel až o 321 % Úrad navrhuje spôsob ako prehlídky naďalej vykonávať odborne a včas, no s výraznými úsporami pre slovenských daňových poplatníkov. Lekári by v novom systéme dostali o 60 % viac v porovnaní s úhradami za prehlídku mŕtveho tela do roku 2018.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou odborne, ako aj organizačne zabezpečuje výkon prehládok mŕtvych tiel na celom území Slovenska.

Historicky túto činnosť mimo poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti vykonávali najmä lekári všeobecnej ambulantnej starostlivosti a lekári slúžiaci v lekárskej službe prvej pomoci. Dňa 1. 1. 2018 vstúpila do platnosti novela zákona č. 581/2004 Z. z., ktorá dramaticky zmenila spôsob výkonu prehládok mŕtvych tiel mimo poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti. Táto činnosť vo verejnom záujme sa zabezpečuje formou verejnej súťaže a je vykonávaná tzv. organizátormi prehládok mŕtvych tiel. Tými môžu byť právnické, ako aj fyzické osoby, ktoré vykonávajú túto činnosť na profesionálnej báze prostredníctvom vlastných zmluvných lekárov. Ide teda o formu komerčného „outsourcingu“ tejto činnosti. Rozpočet úradu ráta na túto činnosť so sumou 1 250 620 eur ročne.

Úrad už od roku 2017 opakovane upozorňuje na „cenovú špirálu“, ktorú zapríčiňuje každoročné verejné „súťaženie“ tejto činnosti. Nejde totiž o službu bežne dostupnú, preto trhový mechanizmus obstarávania tejto činnosti nevygeneroval očakávanú konkurenciu. Príkladom je spoločnosť SKL 48, s. r. o., ktorá sa za Prešovský kraj do súťaže ako organizátor prihlásila v roku 2021 ako jediná, s ponukou 138 eur za prehlídku mŕtveho tela (v roku 2017 stál tento výkon maximálne 45 eur vrátane dopravy). Preto musel úrad obstarávanie zrušiť a urýchlene pripraviť zásadné zmeny v legislatíve.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Obrázok 1: Zisk SKL 48, s. r. o. podľa finstat.sk

Zisk

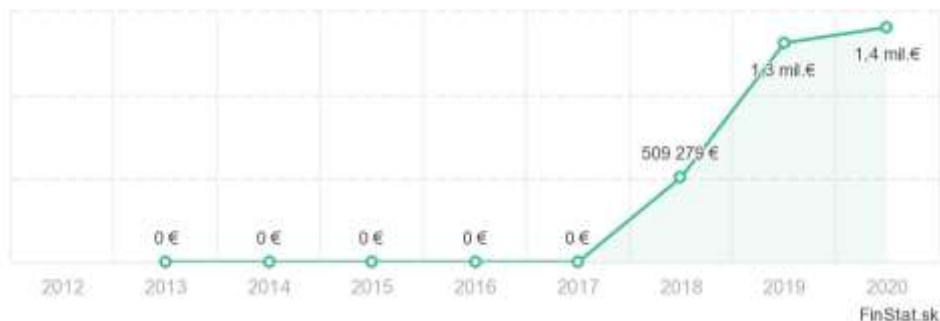
SKL 48 s. r. o.

Obrázok 2: Tržby SKL 48, s. r. o. podľa finstat.sk

Tržby

SKL 48 s. r. o.

V roku 2017 úrad preplácal lekárom odmenu za výkon prehliadky mŕtveho tela mimo poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti v jednotnej sume 25 eur + prehliadajúcemu lekárovi uhradil prepravu do maximálnej výšky 20 eur. U poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti úrad hradí prehliadku mŕtveho tela sumou 10 eur. V roku 2017 boli celkové náklady na odmeny prehliadajúcim lekárom u poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti, ako aj mimo nich v sume: 767 tis. eur. V roku 2019 narástli celkové náklady na prehliadky mŕtvych tiel na sumu 2 413 tis. eur a v roku 2020 na sumu 2 464 tis. eur. V porovnaní s obdobím pred zmenou zákona a rokom 2020 tak narástli výdavky na zabezpečenie tejto činnosti až 3,2 násobne, teda o 321 %. Počet úmrtí bol pritom zvýšený v porovnaní s predpandemickým

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

obdobím len približne o tretinu. Nárast bohužiaľ pokračuje aj v roku 2021 a bez zmeny legislatívy bude v ďalších rokoch zrejme nekontrolovateľný.

Úrad preto navrhol vláde legislatívnu zmenu, ktorá má za cieľ eliminovať tvorbu neprimeraného zisku súkromnými spoločnosťami zabezpečujúcimi výkon prehliadok mŕtvych tiel. Úrad navrhuje zabezpečiť výkon prehliadok mŕtvych tiel formou dobrovoľnosti. V prípade nezáujmu o túto činnosť sa zachová povinnosť vykonávať prehliadky mŕtvych tiel na základe rozpisu úradu. Úrad bude naďalej zabezpečovať profesionalitu výkonu prehliadok mŕtvych tiel s limitovaným počtom lekárov, a predpokladá, že týmto spôsobom sa každoročne ušetrí až 800 tis. eur a zároveň sa zvýši výška úhrady za prehliadku mŕtveho tela pre prehliadajúcich lekárov, ktorí vykonávajú prehliadky prednostne na dobrovoľnej báze a na základe rozpisu, a to vo výške 40 eur za prehliadku plus náklady na dopravu, čo je o 60 % viac, ako bola úhrada za prehliadku mŕtveho do začiatku roka 2018.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou bol zriadený zákonom č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako právnická osoba, ktorej sa v oblasti verejnej správy zveruje vykonávanie dohľadu nad poskytovaním zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti a verejným zdravotným poistením. Jeho predsedníčkou je od 29. 4. 2021 Ing. Renáta Bláhová, MBA, FCCA, LL.M.